

TISKOVÁ ZPRÁVA

Snímek makaka drženého na řetězu fotografky Lucie Čižmářové se v soutěži Nature Photographer of the Year 2020 umístil mezi nejlepšími fotografiemi světa.

18. prosince 2020 - Denně z přírody mizí druhy, které jsme ještě nestihli prozkoumat. I z tohoto důvodu záchranný program Kukang bojuje proti ilegálnímu obchodu se zvířaty se zaměřením na ochranu outloňů na indonéském ostrově Sumatra. Zde také žijí makakové, kteří se zdají být na mnoha místech početní. Bohužel ale i tyto v Asii nejrozšířenější opice jsou v ohrožení a jejich počty klesají. Na tento problém v Indonésii upozornila terénní zooložka Zoo Olomouc a fotografka záchranného programu Kukang Lucie Čižmářová se svou fotografií „Nuceni žít společně“, která se dostala mezi 15 nejlepších fotografií v kategorii Man and Nature v soutěži Nature Photographer of the Year 2020, kde letos soutěžilo rekordních 19 547 fotografií z 95 zemí.

Na svých cestách od jižní až po východní Asii jsme zvyklí makaky vidat takřka všude. V asijských městech přebíhají přes cesty a po elektrickém vedení, požírají odhozené zbytky jídla a otevírají PET lahve v příkopech podél cest. Na turistických místech můžeme potkat celé tlupy těchto primátů, čekající na davy turistů, od kterých vyžebrají nebo ukradnou nějakou tu „dobrotu“, někdy dokonce uloupí osobní věci. Lidská populace se zvětšuje a zabírá čím dál více prostoru, který byl dříve určen divoké přírodě. Makakové se ale změně prostředí přizpůsobili a naučili se žít vedle lidí. To jim zajistilo jednodušší shánění potravy i přesto, že se často dostávají s lidmi do konfliktu. Krmením, především z rukou turistů, se čím dál více snižuje jejich přirozená plachost a zvyšuje agresivita vůči lidem, což na některých místech působí velké problémy. Kromě toho se stávají škůdci na polích a jsou zabíjeni, končí na talíři jako delikatesa nebo jsou drženi na řetězu. Na mnoha místech Asie můžeme také narazit na tzv. dancing monkeys (tančící opice). Jedná se o makaky často oblečené do různých šatů a obleků, s maskou na hlavě či namalovaným obličejem, kteří jsou nuceni pro pobavení turistů tancovat či dělat jiná představení.

Na tyto praktiky upozorňují fotografové z celého světa a jejich fotografie získávají ocenění na různých mezinárodních soutěžích. Na problém využívání makaků upozornila také Lucie Čižmářová, terénní zooložka Zoo Olomouc a fotografka záchranného programu Kukang, svou fotografií „Nuceni žít společně“. Ta se nyní dostala mezi 15 nejlepších fotografií v kategorii Man and Nature v mezinárodní soutěži Nature Photographer of the Year 2020, kde letos soutěžilo rekordních 19 547 fotografií z 95 zemí světa. Fotografie představuje makaky, kteří jsou nuceni žít s lidmi, protože jsme zničili jejich přirozené prostředí a vyhnali je hledat potravu v ulicích. Nakonec jsme z nich udělali mazlíčky, kolem nichž se volně pohybují psi a kočky, skoro jako by se vysmívali jejich utrpení. „V Indonésii, kde léta působím v rámci záchranného programu Kukang, jsem se s makaky využívanými jako domácí mazlíčci setkala mnohokrát. Lidé si je uvazují u svých domů, před restauracemi nebo je zde mají vystavené v kleci. Je to vlastně stejná praktika jako u outloňů, na jejichž ochranu se zaměřujeme. Outloni jsou ale v Indonésii chráněni, tak se s tím dá něco dělat. Početnější druhy makaků v Indonésii chráněné zákonem nejsou a dříve používané kvóty, které udávaly, kolik makaků je možné za rok odchytit pro účely jejich chovu jako mazlíčků nebo vědecké účely neměly valný smysl a týkaly se jen makaka jávského (*Macaca fascicularis*). Snažíme se proto lidi hlavně vzdělávat a poukazovat na to, že žádné divoké zvíře není vhodným domácím mazlíčkem,“ uvádí Lucie.

Makakové v přírodě žijí ve velkých skupinách se složitými sociálními vazbami. Ti, kteří se dostávají na trh s divokými zvířaty, jsou nejčastěji mláďata, která byla odebrána své matce poté, co ji lovci zabili. Tito sirotci pak končí jako domácí mazlíčci. Indonésané se ale nezdráhají odchytit i dospělého makaka, kterého si pak uváží u domu. To, že je možné se s makaky setkat na mnoha místech Indonésie, potvrzuje i František Příbrský, ředitel záchranného programu Kukang a koordinátor mezinárodních *in situ* projektů Zoo Ostrava: „*Pokud to takto půjde dál, brzy na tom mohou být nyní ještě stále běžné druhy makaků stejně jako třeba outloni či orangutani. Kromě toho, že tato zvířata jako domácí mazlíčci trpí, tak také klesají i jejich počty ve volné přírodě. Příkladem toho je makak vepří (Macaca nemestrina), který byl letos podle Červeného seznamu ohrožených druhů Mezinárodního svazu ochrany přírody IUCN přeřazen z kategorie zranitelný do kategorie ohrožený. I proto se nyní snažíme na tuto situaci reagovat a makakům se v naší práci věnovat.*“

Fotografie jsou jednou z možností, jak na konflikty mezi zvířaty a lidmi upozorňovat a informovat o tom veřejnost. Lucie se věnuje environmentální fotožurnalistice a v jejích fotografiích se skrývá vždy nějaká alarmující zpráva. To potvrzují i fotopanely Ukradené divočiny, kampaně poukazující na ilegální obchod se zvířaty spuštěné programem Kukang společně se Zoo Ostrava (k náhledu na www.ukradenadivocina.org/vystava_ud.html). Více informací o celé této problematice a tvorbě Lucie Čižmářové je k nalezení na jejích nových webových stránkách www.lcizmarovaphotojournalism.com.

Fotografie v příloze může být volně použita pro účely tiskového, internetového a televizního zpravodajství.
Autorka fotografie: Lucie Čižmářová

Kateřina Holubová

Předsedkyně a tisková mluvčí

The Kukang Rescue Program

Tel.: 777 153 133

Email: holubova@kukang.org

The Kukang Rescue Program, z. s.
Ostrovní 214, 500 09, Hradec Králové
IČ: 05611717

project@kukang.org
www.kukang.org

